

«امیرحسین منفرد»

۴- گزینه «۳»

طبق قانون دوم نیوتون، اگر نیروی خالصی به جسم وارد شود، جسم ساکن شروع به حرکت می‌کند و در جهت نیروی خالص، شتاب می‌گیرد.

$$F_T = F_1 - F_2 = ۴۳ / ۷۵ N$$

$$F = ma \rightarrow a = \frac{F}{m}$$

$$\Rightarrow a = \frac{F}{m} = \frac{۴۳ / ۷۵}{۱۲ / ۵} = ۳ / ۵ \frac{m}{s^2}$$

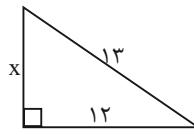
پس این جسم با شتاب $\frac{۳}{۵} m/s^2$ در جهت نیروی خالص که به سمت راست است، شروع به حرکت می‌کند.

(نیرو، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۷ کتاب درسی)

«سعید ناصری»

۵- گزینه «۳»

$$13^2 = 12^2 + x^2 \Rightarrow 169 = 144 + x^2$$

$$\Rightarrow x^2 = 25 \Rightarrow x = 5$$

$$\frac{\text{نیروی مقاوم}}{\text{نیروی محرك}} = \frac{\text{نیروی مقاوم}}{\text{نیروی مقاوم}} = \frac{۱۳}{۵} = \frac{۱۳}{۵}$$

(ماشین‌ها، صفحه ۵۰ کتاب درسی)

«امیرحسین منفرد»

۶- گزینه «۴»

طبق رابطه سرعت متوسط می‌دانیم که:

$$V = \frac{\Delta x}{\Delta t}$$

$$\text{زمان استراحت} / ۵ = t_1 + t_2 + ۰ / ۵ \text{ کل}$$

$$t_1 = \frac{\Delta x}{V} = \frac{۲۰۰}{۸۰} = ۲ / ۵ h$$

$$t_2 = \frac{\Delta x}{V} = \frac{۲۰۰}{۵۰} = ۴ h$$

$$t_{\text{کل}} = ۲ / ۵ + ۴ + ۰ / ۵ = ۷ h$$

پس اتومبیل ساعت ۱۵ به شهر A باز می‌گردد.

از آنجایی که جابه‌جایی در کل این رفت و آمد برابر صفر است و هیچ

جابه‌جایی نداشتیم پس سرعت متوسط کل نیز برابر صفر خواهد بود.

(حرکت پیست؛ صفحه‌های ۴۴ تا ۴۶ کتاب درسی)

علوم فن

۱- گزینه «۱»

«اصسان پنهانی»

طبق فعالیت صفحه ۷ کتاب درسی تعداد الکترون‌های مدار آخر این اتم‌ها با همیگر متفاوت است. بنابراین می‌توان آنها را بر این اساس از یکدیگر تشخیص داد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در طبقه‌بندی عناصر، عناصر با عدد اتمی ۱ تا ۱۸ درون جدولی با هشت ستون طبقه‌بندی می‌شوند.

گزینه «۳»: بخش اول این گزینه بر عکس نوشته شده در واقع بسیارها، دسته‌ای از درشت مولکول‌ها هستند.

گزینه «۴»: تولید بسیارهای مصنوعی از نفت (نه انواع سوخت‌های فسیلی) مورد توجه قرار گرفت.

(مواد و نقش آنها در زندگی، صفحه‌های ۹، ۱۰ و ۱۱ کتاب درسی)

۲- گزینه «۲»

«امیرحسین مکملت‌نیا»

ایجاد جریان الکتریکی در مغز و اعصاب و ماهیچه‌های بدن از وظایف یون سدیم (Na^+) می‌باشد که کاتیون ترکیب $NaCl$ است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نمک خوراکی $NaCl$ است که کاتیون آن Na^+ و آنیون آن Cl^- است.

گزینه «۳»: آنیون آن Cl^- است که اندازه بار آن نسبت به اندازه بار

یون آهن موجود در هموگلوبین که $+2$ برابر $\frac{1}{2}$ است.

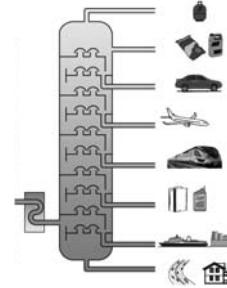
گزینه «۴»: طبق متن کتاب درسی درست است.

(رفتار اتم‌ها با یکدیگر، صفحه‌های ۱۸، ۲۰ و ۲۲ کتاب درسی)

۳- گزینه «۴»

«امیرحسین مکملت‌نیا»

در هر برش نفتی هیدروکربن‌هایی جدا می‌شوند که نقطه جوش نزدیک به هم دارند. مطابق شکل گزینه ۴ درست است.

(به دنبال مهیطی بیشتر برای زندگی، صفحه ۳۲ کتاب درسی)

۱۰- گزینه «۲»

در طول عمر زمین، عوامل طبیعی متفاوتی مانند یخ‌بندان یا سقوط شهاب سنگ، سبب از بین رفتن گونه‌ها و در نتیجه کاهش تنوع زیستی شده‌اند؛ اما امروزه فعالیت‌های انسانی مهم‌ترین خطر برای کاهش تنوع زیستی و عامل انقراض گونه‌های جانوری و گیاهی است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ویژگی‌های تار عنکبوت مورد توجه مهندسانی است که می‌خواهند موادی با استقامت، انعطاف‌پذیری و در عین حال سبکی تار عنکبوت تولید کنند تا در وسایل متفاوت به کار برسند.

گزینه «۳»: تنوع زیستی در تعریفی ساده، به معنای تنوع گونه‌های جانداران و محیطی است که این جانداران در آن زندگی می‌کنند. هرچه تعداد گونه‌های جانداران در محیط بیشتر باشد، تنوع زیستی در آن محیط بیشتر است.

گزینه «۴»: بعضی از گونه‌ها، مانند ماهی کور غار، در خطر انقراض هستند، ولی هنوز منقرض نشده‌اند. وقتی می‌گوییم گونه‌ای منقرض شده به این معناست که هیچ فرد زنده‌ای از آن گونه در طبیعت وجود ندارد. پیر مازندرانی نمونه‌ای از جانوران منقرض شده است.

(با هم زیستن، صفحه‌های ۱۷۱ تا ۱۷۳ کتاب درسی)

۱۱- گزینه «۳»

طلباً اکسیژن واکنش نمی‌دهد و به صورت خالص در طبیعت یافت می‌شود. بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: محصول واکنش A، مس اکسید است.

گزینه «۲»: ترتیب سرعت انجام واکنش‌ها به صورت زیر است:

$$C > B > A > D$$

گزینه «۴»: با انجام واکنش C، نور خیره‌کننده‌ای تولید می‌شود. (مواد و نقش آن‌ها در زیرگی، صفحه ۳ کتاب درسی)

۱۲- گزینه «۳»

از سوزاندن سوخت‌های فسیلی و در اثر تنفس گیاهان و جانوران گاز کربن دی‌اکسید تولید می‌شود. در اثر عمل فتوسنتز، گاز CO_2 مصرف می‌شود. در اثر از بین رفتن گیاهان، ترکیب‌های کربن دار تولید می‌شود. (به نبال مهیطی بوته برای زنگی، صفحه ۲۷ کتاب درسی)

۱۲- گزینه «۴»

با توجه به شکل ترتیب واقعی از قدیم به جدید عبارت است از:

$$\mathbf{A} \rightarrow \mathbf{B} \rightarrow \mathbf{Z} \rightarrow \mathbf{C} \rightarrow \mathbf{F}$$

پس توده آذرین (Z) سومین پدیده از قدیم به جدید است و با توجه به جدول ۵۷۰ ← ۵۱۰ ← ۴۴۰ : سیلوئین زمان تقریبی نفوذ توده آذرین می‌تواند باشد.

(آثاری از کنشه زمین، صفحه ۱۸ کتاب درسی)

۱۳- گزینه «۳»

ماهی‌ها آب‌شش و باله دارند؛ به همین علت برای زیستن در آب سازگارند. بیشتر ماهی‌ها، باله‌های مختلفی دارند مثل باله دمی، پشتی، سینه‌ای و شکمی که بر اساس محل قرارگیری وظایف مختلفی مانند ایجاد حرکت، تغییر سرعت و تغییر جهت حرکت را بر عهده دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ارهماهی، کوسه و ماهی خاویار از ماهی‌های غضروفی و قزل‌آل و شیرماهی از ماهی‌های استخوانی‌اند.

گزینه «۲»: سطح بدن بیشتر ماهی‌ها لغزنده است و از پولک (فلس) پوشیده شده است.

گزینه «۴»: بیشتر ماهی‌ها، دوکی‌شکل‌اند؛ یعنی سر و دم آن‌ها کشیده بوده و میانه بدن‌شان پهن است.

(پانوران مهربار، صفحه‌های ۱۵۲ و ۱۵۳ کتاب درسی)

۱۴- گزینه «۲»

گیاهانی که به کمک هاگ تکثیر پیدا می‌کنند، شامل خزه‌ها و سرخس‌ها می‌باشند.

بررسی موارد:

الف و ب) فقط در مورد خزه‌ها درست بوده و شامل سرخس‌ها نمی‌شوند.

ج و د) هر دو گیاه برای تولید مثل، به محیط مرطوب نیاز دارند و قادر دانه و گل هستند.

(دبای گیاهان، صفحه‌های ۱۳۵ و ۱۳۸ کتاب درسی)

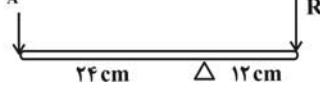

«کتاب آبی»

«۱۷- گزینهٔ ۴»

با توجه به شکل زیر، در حالت تعادل برای میلهٔ پابینی داریم:

$$E = W_A = m_A g = 1/5 \times 10 = 15 \text{ N}$$

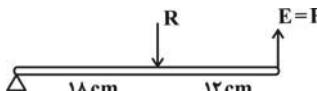
$$E \times L_E = R \times L_R \Rightarrow 15 \times 24 = R \times 12$$

$$\Rightarrow R = \frac{15 \times 24}{12} = \frac{360}{12} = 30 \text{ N}$$

با استفاده از تعریف وزن، جرم جسم B را محاسبه می‌کنیم:

$$R = W_B = m_B g \Rightarrow 30 = m_B \times 10 \Rightarrow m_B = \frac{30}{10} = 3 \text{ kg}$$

حال با استفاده از شکل زیر، در حالت تعادل برای میلهٔ بالایی داریم:

$$E \times L_E = R \times L_R \Rightarrow F \times (12 + 6) = (15 + 30) \times 12$$

$$\Rightarrow F \times 30 = 45 \times 12 \Rightarrow F = \frac{45 \times 12}{30} = \frac{810}{30} = 27 \text{ N}$$

(ماشین‌ها، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«۱۸- گزینهٔ ۳»

ویروس ایدز در گلوبول‌های سفید تکثیر می‌شود و با از بین بردن این سلول‌ها، سیستم ایمنی بدن را ضعیف می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: ویروس ایدز با میکروسکوپ الکترونی قابل مشاهده است نه نوری.

گزینهٔ «۲»: ویروس ایدز همراه با بعضی مایعات بدن مانند خون و وسائل آلووه به آن‌ها از فردی به فرد دیگر منتقل می‌شود.

گزینهٔ «۴»: افرادی که به ویروس ایدز آلوده باشند، ممکن است تا سال‌ها هیچ علامتی از بیماری در بدن آن‌ها دیده نشود.

(گوناگونی بانداران، صفحه‌های ۱۲۹ و ۱۳۰ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«۱۹- گزینهٔ ۳»

هر دو کرم الف و ب می‌توانند به صورت انگل در روده انسان زندگی کرده و از مواد غذایی موجود در روده استفاده کنند. کرم الف جزء کرم‌های پهن انگل است و کرم نواری (کدو) نام دارد و کرم ب جزء کرم‌های لوله‌ای انگل دسته‌بندی می‌شوند و کرم آسکاریس نام دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: در کرم‌های پهن مثل کرم نواری خروج مواد از سطح بدن انجام می‌شود.

گزینهٔ «۲»: هر دو این کرم‌ها می‌توانند در دستگاه گوارش انسان به بلوغ برسند.

گزینهٔ «۴»: هر دو کرم دستگاه گوارش دارند.

(بانوران بی‌مهربان، صفحه‌های ۱۴۵ و ۱۴۶ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«۲۰- گزینهٔ ۴»

به جز سمندر بقیه جانوران نام بردہ در رده خزندهان جای می‌گیرند.

(بانوران بی‌مهربان، صفحه‌های ۱۵۵ تا ۱۵۷ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«۱۳- گزینهٔ ۲»

داریم:

$$\frac{\text{مسافت پیموده شده}}{\text{مدت زمان صرف شده}} = \frac{\text{تندی متوسط}}$$

$$\frac{\text{بردار جابه‌جایی}}{\text{مدت زمان صرف شده}} = \frac{\text{سرعت متوسط}}$$

$$\frac{\text{مسافت پیموده شده}}{\text{مدت زمان صرف شده}} = \frac{400 + 100}{30 + 15} = \frac{500}{45} \text{ m/s}$$

$$\frac{\text{اندازه جابه‌جایی}}{\text{مدت زمان صرف شده}} = \frac{400 - 100}{30 + 15} = \frac{300}{45} \text{ m/s}$$

$$\frac{\Delta v}{\text{اندازه سرعت متوسط}} = \frac{\frac{500}{45}}{\frac{500}{300}} = \frac{5}{3}$$

(هر کوت چیست؟، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۶ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«۱۴- گزینهٔ ۳»

با استفاده از رابطهٔ قانون دوم نیوتون، داریم:

جسم اول:

$$a_1 = \frac{F_1}{m_1} \Rightarrow a = \frac{F}{m_1} \Rightarrow m_1 = \frac{F}{a}$$

جسم دوم:

$$a_2 = \frac{F_2}{m_2} \Rightarrow 3a = \frac{2F}{m_2} \Rightarrow m_2 = \frac{2F}{3a}$$

جسم ترکیبی:

$$a_T = \frac{F_T}{m_T} = \frac{F_T}{m_1 + m_2} = \frac{2F}{\frac{F}{a} + \frac{2F}{3a}} = \frac{2F}{\frac{5F}{3a}} = \frac{2F}{5F} = \frac{2}{5} = 1/8a$$

(نیرو، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«۱۵- گزینهٔ ۴»

در محل دورشدن ورقه‌های سنگ کره، مواد مذاب گوشته بالا می‌آیند و ورقهٔ جدیدی ساخته می‌شود. در این نواحی آتشفسان‌ها و زمین‌لرزه‌های متعددی رخ می‌دهد.

(زمین سافت و رقه‌ای، صفحهٔ ۶۹ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«۱۶- گزینهٔ ۲»

بنابر اصل پاسکال و برابری فشار در سطوح هم‌تراز، در یک بالابر هیدرولیکی و در حالت تعادل داریم:

$$P_1 = P_2 \xrightarrow{\text{تعريف فشار}} \frac{F_1}{A_1} = \frac{F_2}{A_2} \Rightarrow F_1 = \left(\frac{A_1}{A_2}\right) F_2$$

(فشار و آثر آن، صفحه‌های ۸۴ تا ۸۹ کتاب درسی)

می‌دانیم که $\frac{AB}{EF} = 2$ بنابراین $AB = 2EF$ پس خواهیم داشت:

$$\frac{AC}{CE} = \frac{BC}{CF} = 2 \Rightarrow \frac{10}{CF} = 2 \Rightarrow CF = 5$$

در نتیجه $AC = 3 + CF = 8$ آنگاه از طرفی داریم:

$$\frac{AC}{CE} = 2 \Rightarrow \frac{8}{CE} = 2 \Rightarrow CE = 4$$

پس:

$$BE = 10 - CE = 6$$

(استدلال و اثبات در هندسه، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵ کتاب درسی)

«رضا سیدنیفی»

گزینه «۴»

در ابتدا عدد ۱۴۴ را تجزیه می‌کنیم:

$$144 = 2^4 \times 3^2$$

پس خواهیم داشت:

$$\begin{aligned} & \sqrt[3]{8^2x \times 27y^{-1}} \times \sqrt[3]{16x^{-2} \times 3} = 144 \\ & \Rightarrow \sqrt[3]{8^2x \times 16x^{-2} \times 27y^{-1} \times 3} = 2^4 \times 3^2 \\ & \Rightarrow \sqrt[3]{2^6x \times 2^4x^{-8} \times 3^3y^{-3} \times 3} = 2^4 \times 3^2 \\ & \Rightarrow \text{طرفین به توان ۳} \quad 2^{10x-8} \times 2^3y^{-2} = 2^{12} \times 3^6 \\ & \Rightarrow \begin{cases} 2^{10x-8} = 2^{12} \Rightarrow 10x = 20 \Rightarrow x = 2 \\ 3^3y^{-2} = 3^6 \Rightarrow 3y = 8 \Rightarrow y = \frac{8}{3} \end{cases} \end{aligned}$$

$$x - 3y = 2 - 8 = -6$$

بنابراین داریم:

(توان و ریشه، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲ کتاب درسی)

«مهدی بهرکانی»

گزینه «۲»

$$x^2 - x - 8 = 0 \Rightarrow x^2 = x + 8$$

$$(x^2 - x - 1)(x^2 - x - 2)(x^2 - x - 3)$$

$$= (x + 8 - x - 1)(x + 8 - x - 2)(x + 8 - x - 3)$$

$$= 7 \times 6 \times 5 = 210$$

(عبارت‌های هیری، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۹ کتاب درسی)

«رضا سیدنیفی»

گزینه «۴»

در ابتدا نامعادله را حل کرده و مجموعه جواب نامعادله را محاسبه

می‌کنیم:

$$2x - \frac{x+1}{2} > \frac{1}{3}x - a$$

$$\text{طرفین} \times 6 \Rightarrow 12x - 3x - 3 > 2x - 6a$$

$$\Rightarrow 7x > 3 - 6a \Rightarrow x > \frac{3 - 6a}{7}$$

با توجه به اینکه مجموعه جواب $x > 1$ می‌باشد پس:

$$\frac{3 - 6a}{7} = 1 \Rightarrow 3 - 6a = 7 \Rightarrow 6a = -4 \Rightarrow a = -\frac{2}{3}$$

(عبارت‌های هیری، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۴ کتاب درسی)

ریاضی فهم

۲۱- گزینه «۱»

«بهرام ملاج»

ابتدا به این نکته توجه می‌کنیم که مجموعه اول ۲ عضوی و مجموعه

دوم ۳ عضوی است پس باید در مجموعه دوم دو عضو برابر باشند.

بنابراین حالت‌های زیر را در نظر می‌گیریم:

$$2a - 1 = 7 \rightarrow a = 4 \Rightarrow \{19, 7, 7\} = \{-5, b\}$$

غایق

$$a^2 + 3 = 7 \rightarrow \begin{cases} a = 2 \Rightarrow \{7, 7, 3\} = \{-5, b\} \\ a = -2 \Rightarrow \{7, 7, -5\} = \{-5, b\} \end{cases} \Rightarrow b = 7$$

$$a + b = -2 + 7 = 5$$

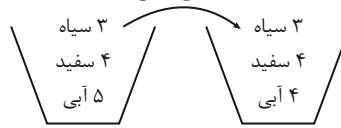
در نتیجه خواهیم داشت:

(مجموعه‌ها، صفحه‌های ۶ تا ۱۰ کتاب درسی)

۲۲- گزینه «۲»

در ابتدا از تعداد مهره‌های آبی ۱ مهره را کم می‌کنیم:

۱ مهره آبی خارج شده

حالات‌های سیاه بودن را حذف می‌کنیم، پس فقط مهره‌های آبی و سفید باقی می‌مانند، در نتیجه:

$$P(\text{سفید بودن}) = \frac{4}{8} = \frac{1}{2}$$

(مجموعه‌ها، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷ کتاب درسی)

۲۳- گزینه «۳»

راه حل اول:

$$-2 < x < 2 \Rightarrow 2 < 2x + 6 < 10 \Rightarrow |2x + 6| = 2x + 6$$

$$-2 < x < 2 \Rightarrow -7 < x - 5 < -3 \Rightarrow |x - 5| = -x + 5$$

$$-2 < x < 2 \Rightarrow -6 < x - 4 < -2 \Rightarrow |x - 4| = -x + 4$$

$$A = 2x + 6 - (-x + 5) + 3(-x + 4) = 13$$

راه حل دوم:

عددی فرضی مانند $x = 0$ را در بازه گفته شده در نظر می‌گیریم. با جایگذاری

عدد داده شده داخل هر قدرمطلق واضح است که داخل قدرمطلق‌های اول، دوم

و سوم به ترتیب مثبت، منفی و منفی است، پس داریم:

$$A = (2x + 6) + (x - 5) - 3(x - 4)$$

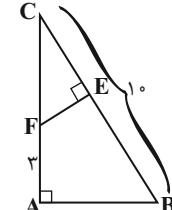
$$= 2x + 6 + x - 5 - 3x + 12 = 13$$

(عدوهای حقیقی، صفحه‌های ۲۱ تا ۳۱ کتاب درسی)

۲۴- گزینه «۲»

«رضا سیدنیفی»

$$\Delta ABC \sim \Delta EFC (\text{jj}) \Rightarrow \frac{AB}{EF} = \frac{AC}{CE} = \frac{BC}{CF}$$

هم صورت و هم مخرج را در $\frac{1}{x}$ ضرب می‌کنیم:

$$= \frac{x(x+2)}{x-3} = \frac{\frac{1}{x} \times x \times (x+2)}{\frac{1}{x}(x-3)} = \frac{x+2}{1-\frac{3}{x}}$$

$$A = 1 - \frac{3}{x}$$

(عبارت‌های گویا، صفحه‌های ۱۱۸ تا ۱۲۱ کتاب درسی)

بنابراین:

«کتاب آبی»

«گزینه ۲»

$$\begin{aligned} 1 + \frac{1}{x} - \frac{1}{x^2} \\ 1 - \frac{4}{x} + \frac{4}{x^2} \end{aligned}$$

مخرج‌ها را برابر با صفر قرار می‌دهیم:

$$(1) x = 0$$

$$(2) x^2 = 0 \Rightarrow x = 0$$

$$(3) 1 - \frac{4}{x} + \frac{4}{x^2} = 0 \rightarrow \frac{x^2 - 4x + 4}{x^2} = 0$$

عبارت کسری وقتی برابر صفر می‌شود که صورت آن صفر باشد.

$$x^2 - 4x + 4 = 0 \Rightarrow (x-2)^2 = 0$$

$$x-2 = 0 \Rightarrow x = 2$$

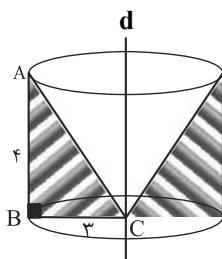
بنابراین عبارت به ازای $x = 0$ و $x = 2$ تعریف نمی‌شود.

(عبارت‌های گویا، صفحه‌های ۱۱۸ تا ۱۲۱ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«گزینه ۳»

از دوران مثلث ABC حول خط d شکل زیر حاصل می‌شود که قسمت سفید رنگ که یک مخروط است، جزو محدوده شکل حاصل از دوران نیست و برای محاسبه حجم حاصل، باید حجم مخروط را از استوانه کم کنیم.

$$V = S_{\text{قاعده}} \times h = \pi r^2 \times h = \pi (BC)^2 AB$$

$$= \pi \times (3)^2 \times 4 = 36\pi$$

$$V = \frac{S_{\text{قاعده}} \times h}{3} = \frac{\pi (BC)^2 AB}{3} = \frac{\pi \times 3^2 \times 4}{3} = 12\pi$$

$$\text{مخروط} - V_{\text{استوانه}} = V_{\text{حاصل از دوران مثلث}}$$

$$= 36\pi - 12\pi = 24\pi$$

(مفهوم و مساحت، صفحه‌های ۱۳۵ تا ۱۳۹ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«گزینه ۳۵»

ابتدا اعداد 3^{x+1} و 3^{x+2} را به فرم‌های زیر می‌نویسیم:

$$3^{x+1} = 3^x \times 3^1, \quad 3^{x+2} = 3^x \times 3^2$$

و در مرحله بعد، در صورت و مخرج کسر، از عبارت 3^x فاکتور می‌گیریم.

$$\frac{3^x + 3^x \times 3^1 + 3^x \times 3^2}{3^x \times 3^2 - 3^x} = \frac{3^x (1 + 3 + 9)}{3^x (3^2 - 1)} = \frac{13}{8}$$

(توان و ریشه، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۴ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«گزینه ۳۶»

$$\sqrt[3]{-0/125x^3} + \sqrt[3]{0/008y^3} + \sqrt[3]{0/01x^2} + \sqrt[3]{0/16y^2}$$

$$= \sqrt[3]{(-0/5)^3 x^3} + \sqrt[3]{(0/2)^3 y^3} + \sqrt[3]{(0/1)^2 x^2} + \sqrt[3]{(0/4)^2 y^2}$$

$$\xrightarrow[y>0]{x<0} -0/5x + 0/2y - 0/1x + 0/4y$$

$$= -0/6x + 0/6y$$

(توان و ریشه، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۷ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«گزینه ۳۷»

نکته: وقتی سه خط در یک نقطه هم‌دیگر را قطع کنند، در آن نقطه دارای طول و عرض مساوی هستند. بنابراین چون یکی از خطها $x = 2$ می‌باشد، هر سه خط هم‌دیگر را در نقاطی با طول ۲ قطع می‌کنند.

بنابراین:

$$\begin{cases} (1) x = 2 \\ (2) y = x \xrightarrow{x=2} y = 2 \Rightarrow A = \begin{bmatrix} 2 \\ 2 \end{bmatrix} \end{cases}$$

حال مختصات نقطه A را در خط سوم قرار می‌دهیم:

$$\begin{cases} (3) (m-3)x + 6y = 4 \xrightarrow[y=2]{x=2} (m-3) \times 2 + 6 \times 2 = 4 \\ \Rightarrow 2m - 6 + 12 = 4 \Rightarrow 2m = 4 - 6 = -2 \Rightarrow m = -1 \end{cases}$$

(خط و معادله‌های فضی، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۱ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«گزینه ۳۸»

$$\frac{x^4 - 4x^2}{x^3 - 5x^2 + 6x} = \frac{x+2}{A}$$

سمت چپ عبارت (تساوی) را ساده می‌کنیم تا سمت راست ایجاد شود.

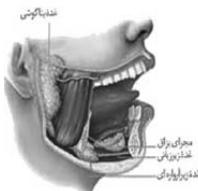
$$\frac{x^4 - 4x^2}{x^3 - 5x^2 + 6x} = \frac{x^2(x^2 - 4)}{x(x^2 - 5x + 6)} = \frac{x \cancel{(x-2)(x+2)}}{\cancel{(x-2)(x-3)}} \xrightarrow{\text{اتحاد جمله مشترک}}$$

ریست‌شناسی دهم

۴۱- گزینه «۱»

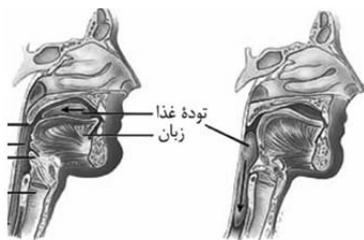
د منظور کولون پایین رو و آپاندیس است، که کولون پایین رو در قسمت انتهایی خود با راستروده در تماس است و بخشی از روده بزرگ محسوب نمی‌شود و دقت کنید که آپاندیس فقط از یک سمت با روده کور در تماس است. هیچ کدام از این دو بخش بنداره ندارند.
 (گوارش و پزب مواد، صفحه‌های ۲۲ و ۲۶ کتاب درسی)

«شوریار صالحی»

۴۴- گزینه «۴»

حرکات کرمی برای اولین بار در حلق شکل می‌گیرد. هنگام بلع با **فشار زبان** توده غذا به عقب دهان و داخل حلق رانده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دهان گوارش شیمیایی مولکول‌های غذا را آغاز می‌کند و دارای عدد براقی است. غده زیرزاپانی یکی از این عدد می‌باشد که با توجه به شکل بالا، به وسیله چندین مجرای ترشحات خود را به دهان می‌ریزد.
 گزینه «۲»: براق در دهان ترشح می‌شود. براق ترکیبی از آب، یون‌ها، انواعی از آنزیم‌ها (از جمله آمیلز) و موسین است. دهان به وسیله براق خود ذره‌های غذا را به شکل توده‌ای لغزنه در می‌آورد. این توده لغزنه توسط دهان وارد حلق می‌شود، نه مری!

گزینه «۳»: با توجه به شکل بالا، زبان کوچک حین فرایند بلع، با قسمت بالایی زبان تماس پیدا می‌کند. زبان کوچک حین فرایند بلع، به سمت بالا حرکت می‌کند، ولی دقت کنید که این اندام جزو بخش‌های لوله گوارش نیست.

(گوارش و پزب مواد، صفحه ۲۰ کتاب درسی)

«رضان آرامش اصل»

۴۵- گزینه «۱»

غذای نشخوارشده با ورود به سیرابی، بیشتر حالت مایع پیدا می‌کند و سپس به نگاری جریان می‌یابد. معده گاو چندقسمتی بوده و سیرابی بزرگ‌ترین بخش آن محسوب می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در ملخ، دیواره پیش‌معده دندانه‌هایی دارد که به خرد شدن بیشتر مواد غذایی (گوارش مکانیکی) کمک می‌کند. معده و کیسه‌هایی معده آنزیم‌هایی ترشح می‌کنند که به پیش‌معده وارد می‌شوند، ولی توجه داشته باشید که خود پیش‌معده برای گوارش شیمیایی مواد غذایی، آنزیم ترشح نمی‌کند.

گزینه «۳»: در روده باریک انسان هر دو نوع حرکت کرمی و قطعه‌قطعه کننده مشاهده می‌شود. دقت کنید که لزوماً همه مواد جذب شده توسط روده باریک، وارد خون نمی‌شوند؛ به عنوان مثال، لیپیدها وارد لف می‌شوند.

«مهوری آرکپور»

لایه مخاط در مری از نوع سنگفرشی چندلایه است که طبق شکل ۱۶ فصل ۱ کتاب درسی، یاخته‌هایی با ظاهر مکعبی و سنگفرشی دارد. با توجه به شکل ۲ فصل ۳ کتاب درسی، یاخته‌های پوششی مخاط نای نیز شکل‌های متفاوتی دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: با توجه به شکل ۲ فصل ۳ کتاب درسی، لایه مخاط در مری (به دلیل وجود غدد ترشحی) و نای (به دلیل وجود یاخته‌های ترشحی) می‌توانند ماده مخاطی ترشح کنند. ماده مخاطی دارای موسین است که نوعی گلیکوپروتئین می‌باشد.

گزینه «۳»: حرکات کرمی در نای مشاهده نمی‌شود.
 گزینه «۴»: در خارجی ترین لایه نای، پرده صفاق قابل مشاهده نیست؛ مری نیز فقط در انتهای خود به پرده صفاق متصل است.
 (گوارش و پزب مواد، صفحه‌های ۱۵، ۲۰، ۲۱ و ۳۶ کتاب درسی)

«محمد رضا قراه‌مرند»

۴۲- گزینه «۱»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یاخته‌های ماهیچه‌ای صاف همانند همه یاخته‌های بافت پیوندی متراکم، دوکی شکل هستند.

گزینه «۲»: دقت کنید که طبق شکل ۱۸ صفحه ۱۶ کتاب درسی، یاخته‌های ماهیچه‌ای قلبی و اسکلتی هر دو ظاهری مخطط دارند. یاخته‌های ماهیچه‌ای قلبی برخلاف اسکلتی، می‌توانند واحد یک هسته درون خود باشند.

گزینه «۳»: با توجه به شکل ۱۷ صفحه ۱۶ کتاب درسی، نادرست است.

گزینه «۴»: بافت پیوندی سست معمولًا وظیفه پشتیبانی بافت پوششی را بر عهده دارد. به طور مثال در ساختار جبابک‌ها، بافت پوششی جبابک توسط بافت پیوندی سست پشتیبانی نمی‌شود.

(نبای زنده، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶ کتاب درسی)

«شوریار صالحی»

۴۳- گزینه «۲»

مواد رد «ب» و «ج» صحیح هستند.

بررسی موارد:

(الف) منظور کولون بالارو، روده کور و انتهای کولون افقی است ولی این ویژگی فقط مربوط به روده کور است.

(ب) پهن ترین بخش روده بزرگ روده کور است که به روده باریک متصل است. روده باریک آنزیم‌های گوارشی ترشح می‌کند. دقت کنید که قسمت ابتدایی راست‌روده از روده کور نیز پهن تر است، ولی راست‌روده جزو روده بزرگ محسوب نمی‌شود.

(ج) با توجه به شکل ۱۴ صفحه ۲۶ کتاب درسی، در کولون افقی به علت وجود قوسی ویژه، مواد می‌توانند در هر دو جهت بالا و پایین جا به جا شوند. طبق شکل ۱ صفحه ۱۸ کتاب درسی، کولون افقی در نمای جلویی بدن، بخشی از پانکراس را می‌پوشاند.

بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینهٔ ۱»: در انتشار ساده و انتشار تسهیل شده، مواد در جهت شیب غلظت و از محل با تراکم بالا به محل با تراکم پایین جایه‌جا می‌شوند؛ اما در انتقال فعال، مواد در خلاف جهت شیب غلظت خود، جایه‌جا می‌گردند.

گزینهٔ ۲»: در انتقال فعال و انتشار تسهیل شده، پروتئین‌های غشایی فعالیت دارند. با توجه به شکل‌های ۱۲ و ۱۴ فصل ۱ کتاب درسی، در این دو روش، مولکول‌های پروتئینی غشا با تغییر شکل، سبب جایه‌جای مواد می‌شوند.

گزینهٔ ۴»: آمینواسیدها مولکول‌های کوچک هستند، در حالی که برون رانی و درون بری مولکول‌های درشتی مانند پروتئین‌ها را از عرض غشا عبور می‌دهند.

(دبای زنده، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴ کتاب (رسی))

۴۹- گزینهٔ ۴

حجم باقی‌مانده تبادل گازها را در فاصله بین دو تنفس ممکن می‌کند. این حجم تنفسی همواره در یک انسان سالم و بالغ، درون دستگاه تنفس باقی می‌ماند.

بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینهٔ ۱»: پس از یک دم عمیق (انقباض ماهیچه‌های گردنی)، حجم هوایی معادل ظرفیت تام (نه ظرفیت حیاتی) در دستگاه تنفس وجود دارد.

گزینهٔ ۲»: ماهیچه‌های بین‌دنده‌ای خارجی در هنگام دم عمیق نیز همانند دم عادی، منقبض می‌شوند. به دنبال یک دم عمیق، حجم جاری به طور کامل وارد حبابک‌ها می‌شود و هوای مرده بخشی از حجم ذخیره دمی می‌باشد.

گزینهٔ ۳»: در طی یک بازدم عمیق کامل (انقباض ماهیچه‌های شکمی)، تنها حجم ذخیره بازدمی از دستگاه تنفس خارج می‌شود، نه کل ظرفیت حیاتی!

(تبادلات گازی، صفحه‌های ۱۴ تا ۳۴ کتاب (رسی))

۵۰- گزینهٔ ۱

هوای باقی‌مانده تبادل گازها را در هنگام بازدم نیز ممکن می‌کند. با وجود این که میزان دقیق هوای باقی‌مانده را نمی‌توان به کمک منحنی دمنگاره محاسبه کرد، اما با توجه به شکل ۱۴ صفحه ۴۳ کتاب درسی، می‌توان با قطعیت گفت که حجم ظرفیت حیاتی از هوای باقی‌مانده بیشتر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینهٔ ۲»: دقت کنید هوای مرده بخشی از هوای دمی محسوب می‌شود، اما حجم آن به کمک منحنی دمنگاره قابل محاسبه نیست.

گزینهٔ ۳»: ظرفیت تام به دلیل اینکه شامل هوای باقی‌مانده نیز می‌شود و حجم دقیق هوای باقی‌مانده به کمک منحنی دمنگاره ثبت نمی‌شود، قابل محاسبه نیست.

گزینهٔ ۴»: دقت کنید که بخشی از هوای مرده درون مجاری تنفسی داخل شش‌ها و بخش دیگر درون مجاری تنفسی خارج از شش‌ها قرار دارد.

(تبادلات گازی، صفحه‌های ۳۶، ۳۷، ۴۲ و ۴۳ کتاب (رسی))

گزینهٔ ۴»: بخش عقبی معده در پرنده دانه‌خوار (مانند گنجشک) ساختاری ماهیچه‌ای است و سنگدان نامیده می‌شود. در این اندام، سنگریزه‌هایی که پرنده می‌بلعد، فرایند آسیاب کردن غذا را تسهیل می‌کنند. بزرگ‌ترین بخش لوله گوارش در این جانور چینه‌دان می‌باشد که بلا فاصله در عقب آن، معده قرار گرفته است.

(گوارش و مذب موارد، صفحه‌های ۹، ۲۶ و ۳۲ کتاب (رسی))

۴۶- گزینهٔ ۳

اولین، سومین، هفتمین و هشتمین سطح سازمان یابی حیات، به ترتیب یاخته، اندام، اجتماع و بوم‌سازگان هستند. میزان خدمات هر بوم‌سازگان به میزان تولیدکنندگان آن وابسته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱»: بافت‌ها در اندامها و دستگاه‌های بدن به نسبت‌های متفاوتی وجود دارند؛ بافت دومین سطح سازمان یابی حیات است، نه سومین!

گزینهٔ ۲»: اجتماع به مجموعه جمعیت‌هایی گفته می‌شود که از گونه‌های متفاوتی هستند.

گزینهٔ ۴»: یاخته واحد ساختار و عملکرد در جانداران است.
(دبای زنده، صفحه‌های ۱، ۱۱ و ۱۵ کتاب (رسی))

۴۷- گزینهٔ ۴

صورت سؤال به زیست‌شناسان اشاره دارد. زیست‌شناسی شاخه‌ای از علوم تجربی است. پژوهشگران علوم تجربی نمی‌توانند در برآرۀ زشتی و زیبایی، خوبی و بدی و ارزش‌های هنری و ادبی نظر بدهند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱»: زیست‌شناسان علاوه بر تلاش برای پی بردن به رازهای آفرینش، سعی می‌کنند (نه همواره) بافت‌های خود را در بهبود زندگی انسان‌ها به کار برند.

گزینهٔ ۲»: زیست‌شناسان به هنگام بررسی یک موجود زنده، به همه عوامل زنده و غیرزنده‌ای که بر حیات آن اثر می‌گذارند، توجه می‌کنند.

گزینهٔ ۳»: در زیست‌شناسی فقط ساختارها و یا فرایند‌هایی را بررسی می‌کنیم که برای ما به طور مستقیم و یا غیرمستقیم قابل مشاهده و اندازه‌گیری باشند.

(دبای زنده، صفحه‌های ۱، ۳ و ۴ کتاب (رسی))

۴۸- گزینهٔ ۳

درون بری، برون رانی و انتقال فعال برای انجام شدن، به صرف انرژی زیستی مانند انرژی ذخیره شده در مولکول ATP نیاز دارند، اما انتشار ساده و انتشار تسهیل شده به صرف انرژی زیستی نیاز ندارند.

سازمان زراعت

گزینه «۳» - ۵۳

زمانی که در اثر اختلاط تغییر حجم رخ ندهد، چگالی مخلوط از رابطه

$$\rho_{\text{مخلوط}} = \frac{m_1 + m_2 + \dots}{V_1 + V_2 + \dots}$$

حجم کل مخلوط را $5m$ در نظر می‌گیریم:

$$\rho_{\text{مخلوط}} = \frac{5m}{V_1 + V_2} = \frac{5m}{\frac{m}{\rho_1} + \frac{4m}{\rho_2}} = \frac{5m\rho_1\rho_2}{m\rho_2 + 4m\rho_1} = \frac{5\rho_1\rho_2}{4\rho_1 + \rho_2}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸ کتاب درسی)

مقدمه‌رضا شریفی

گزینه «۱» - ۵۴

حجم گلوله برابر با حجم آب بیرون ریخته شده است، بنابراین داریم:

$$V_{\text{آب}} = V_{\text{آب}} = \frac{m_{\text{آب}}}{\rho_{\text{آب}}} \Rightarrow V_{\text{گلوله}} = \frac{50}{1} = 50 \text{ cm}^3$$

$$\rho_{\text{گلوله}} = 6400 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} \times \frac{1 \text{ m}^3}{10^6 \text{ cm}^3} \times \frac{10^3 \text{ g}}{1 \text{ kg}} = 6.4 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

$$m_{\text{گلوله}} = \rho V_{\text{گلوله}} \Rightarrow m_{\text{گلوله}} = 6.4 \times 50 = 320 \text{ g}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸ کتاب درسی)

سینا عزیزی

گزینه «۱» - ۵۵

فقط عبارت (ب) درست است.

علت نادرستی بقیه موارد:

(الف) ناخالصی باعث کاهش نیروهای بین مولکولی می‌شود.

(پ) قطره‌های آب هنگام سقوط، به دلیل نیروی کشش سطحی، حالت

کروی خود را حفظ می‌کنند.

(ت) نیروهای بین مولکولی، کوتاه‌برد اند.

(ویژگی‌های فیزیکی مواد، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۲ کتاب درسی)

سینا عزیزی

گزینه «۳» - ۵۶

مقدار بالا یا پایین آمدن مایع داخل لوله موباین، به طول لوله و مقدار

فرو رفتن لوله در داخل مایع، بستگی ندارد.

(ویژگی‌های فیزیکی مواد، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲ کتاب درسی)

فیزیک دهم

گزینه «۱» - ۵۱

احمد مرادی پور

(الف) نادرست، یکای SI انرژی، ژول (J) است که بر حسب یکاهای

$$\text{kg} \frac{\text{m}^2}{\text{s}^2} \text{ نمایش داده می‌شود.}$$

(ب) نادرست، یکی از ویژگی‌های مهم یکاهای مورد اطمینان، این است که تغییر نکند، در حالی که می‌دانیم فاصله بین قدمهای انسان در افراد مختلف و حتی حالت‌های مختلف یک فرد متفاوت است.

(پ) نادرست، عاملی که بیش از همه در تکامل و پیشبرد علم فیزیک نقش داشته، تفکر نقادانه و اندیشه‌ورزی فعال فیزیکدانان بوده است.

(ت) نادرست، در این مدل‌سازی، می‌توانیم از ابعاد میز صرف نظر کنیم، ولی از نیروی اصطکاک نمی‌توان چشم‌پوشی کرد، چون یک عامل مهم و تعیین کننده است.

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۲ تا ۷ کتاب درسی)

گزینه «۲» - ۵۲

ابتدا ابعاد ظرف را به متر تبدیل می‌کنیم.

$$40.0 \text{ in} \times \frac{2/5 \text{ cm}}{1 \text{ in}} \times \frac{10^{-2} \text{ m}}{1 \text{ cm}} = 1.0 \text{ m}$$

$$6.0 \text{ ft} \times \frac{2/5 \text{ cm}}{1 \text{ ft}} \times \frac{10^{-2} \text{ m}}{1 \text{ cm}} = 6.0 \times 3.0 \times 10^{-2} \text{ m} = 1.8 \text{ m}$$

$$\begin{aligned} 1.0 \text{ yard} \times \frac{3 \text{ ft}}{1 \text{ yard}} \times \frac{12 \text{ in}}{1 \text{ ft}} \times \frac{2/5 \text{ cm}}{1 \text{ in}} \times \frac{10^{-2} \text{ m}}{1 \text{ cm}} \\ = 1.0 \times 3 \times 12 \times 10^{-2} \text{ m} = 9 \text{ m} \end{aligned}$$

$$V_{\text{ظرف}} = 1.0 \times 1.8 \times 9 = 162.0 \text{ m}^3$$

$$\frac{V_{\text{کل}}}{\Delta t} = \frac{1/2 - x}{\Delta t} = 1/2 - x = \text{آهنگ ورودی خالص آب}$$

در رابطه فوق، $\Delta t = 2/25$ شبانه‌روز است که ۲ شبانه‌روز یعنی ۴۸ ساعت

ساعت و $\frac{1}{4}$ شبانه‌روز یعنی ۶ ساعت است، سپس کل زمان ۵۴ ساعت است.

$$(1/2 - x) \times 54 \times 60 = 162.0 \Rightarrow 1/2 - x = 0/5$$

$$\Rightarrow x = 0/7 \frac{\text{m}^3}{\text{min}}$$

$$\frac{\text{آهنگ ورودی خالص}}{\text{مساحت کوچک‌ترین وجه}} = \frac{0/5}{9 \times 10} = \frac{0/5 \text{ m}}{90 \text{ min}}$$

$$= \frac{50 \text{ cm}}{90 \text{ min}} = \frac{5 \text{ cm}}{9 \text{ min}}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

«صفحه آملى»

«گزینه ۴»

«گزینه ۳»

ابتدا حجم قسمت بزرگ ظرف را حساب می‌کنیم.

$$V_1 = A_1 h_1 \Rightarrow V_1 = \pi r_1^2 h_1 \frac{r_1=2\text{cm}}{h_1=25\text{cm}} \rightarrow V_1 = 3 \times 20^2 \times 25$$

$$\Rightarrow V_1 = 30000\text{cm}^3 \Rightarrow V_1 = 30\text{lit}$$

حجم مایعی که درون ظرف ریخته می‌شود، ۳۶ لیتر است. از این مقدار، ۳۰ لیتر قسمت بزرگ ظرف و ۶ لیتر قسمت کوچک ظرف را پر می‌کند. با توجه به اینکه مساحت مقطع قسمت باریک ۴۰۰ سانتی‌متر مربع است، ارتفاع مایع در قسمت باریک را محاسبه می‌کنیم:

$$V_2 = A_2 h_2 \frac{V_2=6\text{lit}=6000\text{cm}^3}{A_2=400\text{cm}^2} \rightarrow 6000 = 400 \times h_2$$

$$\Rightarrow h_2 = 15\text{cm}$$

برای محاسبه فشار ناشی از مایع باید ابتدا عمق کل مایع درون ظرف را بدانیم. برای اینکار عمق مایع را در قسمت‌های کوچک و بزرگ جمع می‌کنیم.

$$h = h_1 + h_2 \frac{h_2=15\text{cm}}{h_1=25\text{cm}} \rightarrow h = 40\text{cm}$$

چگالی مایع درون ظرف ۶۸۰۰ کیلوگرم بر متر مکعب و چگالی جیوه ۱۳۶۰۰ کیلوگرم بر متر مکعب است. برای اینکه بدانیم فشار ناشی از سنتوئی ۴۰ سانتی‌متری از این مایع معادل با فشار چند سانتی‌متر جیوه است، از رابطه زیر کمک می‌گیریم:

$$\rho_{Hg} = 13600 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} \quad \rho_{Hg} h_{Hg} = \rho_{\text{مایع}} h_{\text{مایع}} \quad \rho_{\text{مایع}} = \frac{6800 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}}{h_{\text{مایع}} = 40\text{cm}} \rightarrow$$

$$13600 \times h_{Hg} = 6800 \times 40$$

$$\Rightarrow h_{Hg} = \frac{40}{2} = 20\text{cm} \Rightarrow h_{Hg} = 20\text{mm}$$

$$\Rightarrow P_{\text{مایع}} = 200\text{mmHg}$$

(ویژگی‌های فیزیکی مواد، صفحه‌های ۳۳۷ تا ۳۳۷ کتاب درسی)

«گزینه ۲»

ابتدا افزایش فشار ناشی از وزنه را محاسبه می‌کنیم. داریم:

$$\Delta P = \frac{mg}{A_1} \frac{m=3\text{kg}}{A_1=4\text{cm}^2=4 \times 10^{-4}\text{m}^2} \rightarrow \Delta P = \frac{3 \times 10}{4 \times 10^{-4}}$$

$$\Rightarrow \Delta P = 7.5 \times 10^4 \text{ Pa}$$

دقت کنید که طبق اصل پاسکال، میزان افزایش فشار در تمام نقاط مایع یکسان است، یعنی این افزایش فشار بدون هیچ کم و کاستی به کف ظرف منتقل می‌شود. بنابراین افزایش نیرو به ته ظرف برابر است با:

$$\Delta F = A_2 \cdot \Delta P \frac{A_2=2\text{cm}^2=2 \times 10^{-4}\text{m}^2}{\Delta P=7.5 \times 10^4 \text{ Pa}} \rightarrow$$

$$\Delta F = 20 \times 10^{-4} \times 7.5 \times 10^4 = 150\text{N}$$

(ویژگی‌های فیزیکی مواد، صفحه‌های ۳۳۷ تا ۳۳۷ کتاب درسی)

«صفحه آملى»

معادل سازی آب با جیوه:

$$h_{\text{آب}} \rho_{\text{آب}} = h_{Hg} \rho_{Hg}$$

$$\Rightarrow 6 / 8 \times 1 = h_{Hg} \times 13 / 6 \Rightarrow h_{Hg} = \frac{1}{2} \text{cm}$$

$$P_B = P_{\text{آب}} + P_0 \Rightarrow P_B = \frac{1}{2} + 76 = 76.5 \text{ cmHg}$$

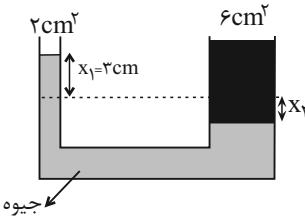
$$P_A = P_{\text{آب}} + P_0 + \text{جیوه} = \frac{1}{2} + 10 + 76 = 86 \text{ cmHg}$$

(ویژگی‌های فیزیکی مواد، صفحه‌های ۳۳۷ تا ۳۳۷ کتاب درسی)

«عباس موتاب مهید»

«گزینه ۳»

افزایش فشار در یک قسمت از مایع، طبق اصل پاسکال، به همه جای آن انتقال پیدا می‌کند.

افزایش فشار نقطه A به اندازه ۳ cmHg نشان می‌دهد که سطح جیوه در لوله سمت چپ به اندازه ۳ cm بالا رفته است. به طور متناظر، سطح جیوه در لوله سمت راست باید پایین رفته باشد که مقدار آن (x₂) برابر است با:

$$V = \text{ثابت} \Rightarrow A_1 x_1 = A_2 x_2 \Rightarrow \text{جابه‌جاشده}$$

$$\Rightarrow 2 \times 3 = 6 \times x_2 \Rightarrow x_2 = 1\text{cm}$$

پس اختلاف ارتفاع جیوه در دو طرف، $4 = 3 + 1$ است و داریم:

$$\rho_{\text{مایع}} h_{\text{مایع}} = \rho_{\text{جیوه}} h_{\text{جیوه}} \Rightarrow \rho_{\text{مایع}} = \frac{\rho_{\text{جیوه}} h_{\text{جیوه}}}{h_{\text{مایع}}} = \frac{13 / 5 \times 4}{54} = 54 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

حالا برای محاسبه جرم مایع افزوده شده در سمت راست داریم:

$$m_{\text{مایع}} = \rho_{\text{مایع}} V = \rho_{\text{مایع}} A \cdot h_{\text{مایع}} = 54 \times 6 = 324\text{g}$$

(ویژگی‌های فیزیکی مواد، صفحه‌های ۳۳۷ تا ۳۳۷ کتاب درسی)

«مفسن هاری»

٦٣- گزینه «۳»

$$15X \begin{cases} 15+n X \rightarrow f_1 \\ 15+(n+2) X \rightarrow f_2 \\ 15+(n+4) X \rightarrow f_3 \end{cases}$$

$$f_2 = f_1 - 30 \quad (1)$$

$$f_3 = f_1 - 20 \quad (2)$$

$$f_1 + f_2 + f_3 = 100 \xrightarrow{(1),(2)} f_1 + f_1 - 30 + f_1 - 20 = 100$$

$$f_1 = 50\%$$

$$f_2 = 20\%$$

$$f_3 = 30\%$$

$$m_1 + [(m_2 - m_1) \times f_2] + [(m_3 - m_1) \times f_3] = \text{جرم اتمی میانگین}$$

$$\frac{32}{6} = 15 + n + \left(2 \times \frac{1}{4}\right) + \left(4 \times \frac{1}{2}\right) \Rightarrow n = 16$$

$$\underbrace{\frac{1}{4}}_{1/6} \quad \underbrace{\frac{1}{2}}_{1/2}$$

ایزوتوب با فراوانی کمتر، ناپایدارتر است، پس ایزوتوب دوم ناپایدارترین ایزوتوب عنصر X است و شمار نوترون‌های آن برابر ۱۸ است.

(کیان زادگاه الغبای هستی، صفحه‌های ۵، ۶ و ۱۳ ۱۵ کتاب درسی)

«پوپا ریسلکاری»

٦٤- گزینه «۴»

اگر جرم گازهای CO_2 و O_2 را برابر با x گرم در نظر بگیریم، تعداد مول‌های هر کدام برابر است با:

$$\text{? mol } CO_2 : x g CO_2 \times \frac{1 \text{ mol } CO_2}{44 g CO_2} = \frac{x}{44} \text{ mol } CO_2$$

$$\text{? mol } O_2 : x g O_2 \times \frac{1 \text{ mol } O_2}{32 g O_2} = \frac{x}{32} \text{ mol } O_2$$

تفاوت تعداد مول این دو گاز برابر با $1/5$ مول است؛ بنابراین داریم:

$$\frac{x}{32} - \frac{x}{44} = 1/5 \Rightarrow x = 176 g$$

در نهایت باید بینیم جرم چند مول گاز نيون برابر با ۱۷۶ گرم می‌شود:

$$\text{? mol } Ne = 176 g Ne \times \frac{1 \text{ mol } Ne}{20 g Ne} = 8 / 8 \text{ mol } Ne$$

(کیان زادگاه الغبای هستی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹ کتاب درسی)

«میرمسن هسینی»

٦٥- گزینه «۴»

تنها عبارت پنجم نادرست است.

بررسی عبارت نادرست:

عبارت پنجم) پرتوی ریزموچ یک پرتوی کم انژی است و طول موج (فاصله دو قله متولی) در پرتو آن نسبت به پرتوهای نور مرئی بلندتر است.

(کیان زادگاه الغبای هستی، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱ کتاب درسی)

شیمی دهم

٦١- گزینه «۳»

عدد اتمی عنصر X را با Z ، تعداد نوترون‌هایش را با N و تعداد الکترون‌هایش را با e نشان می‌دهیم. ذرات زیراتمی همان الکترون‌ها، پروتون‌ها و نوترون‌ها هستند.

نکته: یون‌های با بار مثبت یک عنصر، به اندازه بار یون، الکترون‌های کمتری نسبت به تعداد پروتون‌های اتم آن عنصر دارند. مجموع ذرات زیراتمی در این سه گونه برابر است با:

$$(Z + Z + 55 - Z) + (Z + Z - 2 + 56 - Z) +$$

$$(Z + Z - 3 + 59 - Z) = 243$$

$$Z = 26 \Rightarrow X : ۲۶ Fe$$

این عنصر در جدول دوره‌ای در گروه ۸ قرار دارد. حال چون دو عنصر داده شده در گزینه‌ها در دوره ۵ قرار دارند، محاسبه می‌کنیم که کدام یک هم‌گروه آهن در دوره پنجم هستند:

$$|\text{عدد اتمی عنصر} - \text{عدد اتمی گاز نجیب همدوره}| = 18 = \text{شماره گروه عنصر} = 18 - |54 - p| = 8 \Rightarrow p = 44$$

پس گزینه‌های (۱) و (۲) رد می‌شوند.

آرایش الکترونی دو یون Fe^{2+} و Fe^{3+} به صورت زیر است:

$$Fe^{2+} : 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^6$$

$$Fe^{3+} : 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^5$$

الکترون‌های ظرفیت این دو یون در زیرلایه $3d$ قرار دارند که $n+1=5$ دارد و چون تنها در یک الکترون در این زیرلایه با هم تفاوت دارند، اختلاف گفته شده برابر با ۵ است.

(کیان زادگاه الغبای هستی، صفحه‌های ۵، ۶، ۱۰، ۲۷، ۳۴، ۳۸ و ۳۹ کتاب درسی)

«مهدی سعیدی سلطانی»

٦٢- گزینه «۳»

بررسی عبارت‌ها:

(الف) نادرست- انرژی گرمایی و نور خیره کننده خورشید به دلیل تبدیل هیدروژن به هلیم در واکنش‌های هسته‌ای است.

(ب) درست- ایزوتوب‌های یک عنصر دارای Z یکسان اما A متفاوت هستند.

(ج) نادرست- در یک نمونه طبیعی از عنصر لیتیم، دو ایزوتوب Li^7 و

Li^6 وجود دارند. درصد فراوانی Li^7 برابر ۹۴ درصد و درصد

فراوانی Li^6 برابر ۶ درصد می‌باشد. بر این اساس، درصد فراوانی ایزوتوب سنگین‌تر حدود $\frac{94}{6} = 15/7$ برابر ایزوتوب سبک‌تر است.

(د) درست- عنصر هیدروژن ۵ رادیوایزوتوب و ۳ ایزوتوب طبیعی دارد. بنابراین در عنصر H تعداد رادیوایزوتوب‌ها از تعداد ایزوتوب‌های طبیعی ۲ تا بیشتر است.

(کیان زادگاه الغبای هستی، صفحه ۱۵ کتاب درسی)

«سیدحسن هاشمی»

٦٩- گزینه «۴»

اولین عنصر با شرایط گفته شده، اکسیژن است. دومین عنصر هم منیزیم است. آرایش الکترونی اتم این دو عنصر به صورت زیر است:

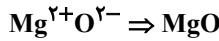
بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در میان عناصر فراوان سیاره مشتری، عنصر منیزیم وجود ندارد.

گزینه «۲»: منیزیم و اکسیژن به ترتیب تنها یون $2+$ و $2-$ تولید می‌کنند.

گزینه «۳»: ترکیب حاصل از عناصر منیزیم و اکسیژن یونی است؛ نه مولکولی!

گزینه «۴»: برای محاسبه تعداد الکترون‌های مبادله شده بین این دو اتم هنگام تشکیل یک مول ترکیب یونی از رابطه زیر استفاده می‌کنیم.

بار کاتیون $\times$ زیرونده کاتیون = تعداد الکترون‌های مبادله شده
یا

$$= 1 \times 2 = 2$$

(کلیوان زادگاه الغبای هستی، صفحه‌های ۳۷، ۳۸ و ۳۹ کتاب درسی)

«یاسر علیشانی»

٧٠- گزینه «۴»

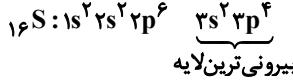
بررسی عبارت‌ها:

گزینه «۱»: X نافلز گوگرد (S_{16}) از گروه ۱۶ جدول تناوبی می‌باشد و نماد یون پایدار آن به صورت X^{-2} است؛ بنابراین به آرایش الکترونی گاز نجیب آرگون (Ar_{18}) رسیده است.

با توجه به فرمول ترکیب یونی، فلز M کاتیون M^{3+} تشکیل می‌دهد که متعلق به Sc_{21} از گروه ۳ جدول تناوبی است و به آرایش گاز نجیب آرگون رسیده است. فلز گروه ۱۳ از دوره چهارم جدول دوره‌ای، Ga_{31} است که کاتیون Ga^{3+} به آرایش الکترونی پایدار گاز نجیب نمی‌رسد. عنصر دیگری با تشکیل یون $3+$ در دوره چهارم جدول دوره‌ای به آرایش الکترونی گاز نجیب Ar_{18} نمی‌رسد.

گزینه «۲»: M فلز است و هنگام تشکیل ترکیب یونی، الکترون از دست می‌دهد.

گزینه «۳»: آرایش الکترونی اتم عنصر گوگرد (S_{16}) به صورت زیر است:

بیرونی ترین لایه

شمار الکترون‌های با $= 1$ در آرایش الکترونی این اتم (S_{16}) برابر 10 است.

گزینه «۴»: اختلاف عدد اتمی X_{16} و M_{21} برابر است با:

$$21 - 16 = 5$$

ایزوتوپ H⁵، در میان ایزوتوپ‌های ساختگی هیدروژن، بیشترین نیم عمر و فراوانی را دارد.

(کلیوان زادگاه الغبای هستی، صفحه‌های ۵، ۶، ۷، ۲۷ و ۳۸ کتاب درسی)

«امیرحسین هسینی»

٦٦- گزینه «۲»

رنگ شعله فلز مس و ترکیب‌های گوناگون آن مشابه و سیزرنگ، رنگ شعله فلز سدیم و ترکیب‌های گوناگون آن مشابه و زدرنگ و رنگ شعله فلز لیتیم و ترکیب‌های گوناگون آن مشابه و قرمزنگ است.

(کلیوان زادگاه الغبای هستی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳ کتاب درسی)

٦٧- گزینه «۲»

شكل داده شده، نشانگر مقایسه مصرف انرژی به صورت (آ) - کواتنومی و (ب) - پیوسته است.

بررسی عبارت‌ها:

(آ) درست؛ ماده و انرژی در نگاه میکروسکوپی گستته و کواتنومی بوده و مشابه مصرف انرژی در شکل (آ) است.

(ب) درست؛ در شکل (ب) که مصرف پیوسته انرژی است برخلاف شکل (آ) که مصرف کواتنومی انرژی است؛ در هر لحظه و به هر میزان می‌توان حرکت کرد.

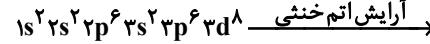
(پ) نادرست؛ بور معتقد بود که الکترون در اتم H، انرژی معین دارد و برای رفتن به لایه‌های دیگر، باید انرژی کافی و معین دریافت کند، پس مدل بور هم مانند مدل لایه‌ای، با شکل (آ) همخوانی دارد.

(ت و ث) درست؛ داد و ستد انرژی الکترون‌ها در اتم‌ها، مطابق مدل (آ) کواتنومی و گستته است.

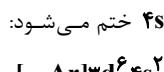
(کلیوان زادگاه الغبای هستی، صفحه‌های ۲۷ تا ۲۸ کتاب درسی)

٦٨- گزینه «۴»

یونی که آرایش الکترونی آن $3d^8$ ختم شده است، قطعاً متعلق به یک کاتیون است. (چون حتماً الکترون‌های زیرلایه $4s$ خود را درست داده است.)

آرایش الکترونی اتمی با عدد اتمی ۲۶، به زیرلایه $4s^2$ ختم می‌شود:

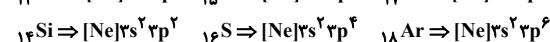
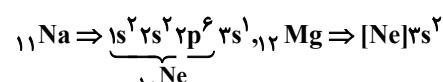

در نتیجه آرایش الکترونی کاتیون آهن (Fe_{26}) نمی‌تواند به آرایش الکترونی $3d^8$ ختم شود.

در ارتباط با قسمت دوم می‌توان گفت:

$$\begin{cases} n = 3 & l = 0 \Rightarrow 3s \\ n + 1 = 3 & l = 1 \Rightarrow 2p \\ n = 2 & l = 1 \Rightarrow 2p \end{cases}$$

تعداد عناصر دوره سوم که الکترون با $= 3 = l + 1$ دارند، ۷ تاست. (اتم‌های با عدد اتمی ۱۲ تا ۱۸)

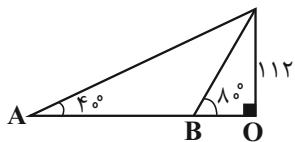

(کلیوان زادگاه الغبای هستی، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۴ کتاب درسی)

«بهرام ملاج»

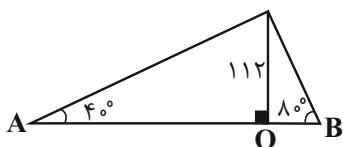
۷۴- گزینه «۱»

با رسم شکل برای دو حالت داریم:
حالت اول:

$$\begin{cases} \tan 80^\circ = \frac{112}{OB} = 8/6 \Rightarrow OB = 20 \\ \tan 40^\circ = \frac{112}{OA} = 8/6 \Rightarrow OA = 140 \end{cases} \Rightarrow AB = 120$$

حالت دوم:

$$\begin{cases} OA = 140 \\ OB = 20 \end{cases} \Rightarrow AB = 160$$

$$\Rightarrow \frac{120}{160} = \frac{3}{4}$$

(مثلث، صفحه‌های ۵ ۳۶ کتاب (رسی))

«مسعود برملا»

۷۵- گزینه «۳»

$$\sin x \cos x - \sin x > 0 \Rightarrow \sin x (\cos x - 1) > 0 \Rightarrow \underset{\text{ناحیه سوم یا چهارم}}{\sin x < 0} \quad (۱)$$

$$\sqrt{\frac{1}{1 + \tan^2 x}} = \sqrt{\frac{1}{\frac{1}{\cos^2 x}}} = \sqrt{\cos^2 x} = |\cos x| = -\cos x \quad (۲)$$

ناحیه دوم یا سوم

$\frac{(۱)\cap(۲)}{} \rightarrow$ انتهای کمان x در ناحیه سوم قرار دارد

(مثلث، صفحه‌های ۵ ۳۶ کتاب (رسی))

دیاضی (۱)

۷۱- گزینه «۲»

(علی آزاد)
تجویه: $A \subseteq B \Rightarrow \begin{cases} A \cup B = B \\ A \cap B = A \end{cases}$

نمتناهی یا نامتناهی $\Rightarrow B$
نمانتهی: $\begin{cases} A \subseteq B \\ A \neq B \end{cases}$

نمتناهی یا نامتناهی (الف)

نمانتهی (ب)

نمتناهی (پ)

نمانتهی (ت)

پس فقط یکی از مجموعه‌های داده شده، قطعاً متناهی است.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۵ ۷ کتاب (رسی))

۷۲- گزینه «۳»

می‌دانیم که:

$$n(A) = ۳۲, n(B) = ۲۸, n(A \cap B) = ۱۵$$

مجموعه جدید A_1 را می‌نامیم. حال اگر k عضو از مجموعه A و 7 عضو از $A \cap B$ حذف شود داریم:

$$\text{تعداد عضوهای مجموعه جدید} \Rightarrow n(A_1) = ۳۲ - k, n(B) = ۲۸$$

$$n(A_1 \cap B) = ۱۵ - ۷ = ۸$$

$$\xrightarrow{\text{اجتماع مجموعه جدید} A_1 \cup B} n(A_1 \cup B)$$

$$= n(A_1) + n(B) - n(A_1 \cap B)$$

$$\Rightarrow ۴۰ = ۳۲ - k + ۲۸ - ۸ \Rightarrow k = ۱۲$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ ۱۲ کتاب (رسی))

۷۳- گزینه «۲»

«محمد ابراهیم توزنده‌بانی»

$$t_9 = ۰ \rightarrow t_1 + ۸d = ۰ \Rightarrow t_1 = -8d$$

جملات t_5, t_n, t_1 تشکیل دنباله هندسی می‌دهند، بنابراین: t_5 واسطه هندسی بین t_1 و t_n می‌باشد:

$$(t_5)^2 = t_1 \cdot t_n \Rightarrow (t_1 + 4d)^2 = t_1(t_1 + (n-1)d)$$

$$\Rightarrow t_1^2 + 8t_1d + 16d^2 = t_1^2 + \underbrace{(n-1)t_1d}_{nt_1d-t_1d}$$

$$\Rightarrow nt_1d - nt_1d + 16d^2 = 0$$

$$\Rightarrow (n-1)t_1d + 16d^2 = 0 \Rightarrow d[(n-1)t_1 + 16d] = 0$$

$$\frac{t_1 = -8d}{d \neq 0} \Rightarrow (n-1)(-8d) + 16d = 0$$

$$\Rightarrow 16d = (n-1)8d \Rightarrow n-1 = 2 \Rightarrow n = ۳$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲۱ ۲۷ کتاب (رسی))

«بهرام ملاج»

«۷۸-گزینه»

ابتدا به ساده‌سازی عبارت داده شده می‌پردازیم:

$$\sqrt[3]{\sqrt[3]{8\sqrt[3]{25}}} = \sqrt[3]{\sqrt[3]{2^3 \times 2^{-3}}} = \sqrt[3]{\frac{1}{2^3}} = \frac{1}{2^3}$$

$$\sqrt[3]{\sqrt[3]{4\sqrt{3}}} = \sqrt[3]{\sqrt[3]{2^2 \times 3^2}} \Rightarrow 2^{\frac{2}{3}} \times 3^{\frac{2}{3}}$$

$$\Rightarrow A = 2^{\frac{1}{3}} \times 2^{\frac{2}{3}} \times 3^{\frac{1}{3}} = 2 \times 3^{\frac{1}{3}}$$

حال داریم:

$$\left(\frac{A}{2}\right)^6 + 5 = \left((2^{\frac{1}{3}})^6 + 5\right)^{\frac{1}{3}} = 8^{\frac{1}{3}} = 2$$

(توان‌های گویا و عبارت‌های هیری، صفحه‌های ۳۶ تا ۵۳ کتاب درسی)

«مسعود برملا»

«۷۹-گزینه»

$$(a + \frac{1}{a} + 1)^2 (a + \frac{1}{a} - 1)^2 = ((a + \frac{1}{a})^2 - 1)^2$$

$$= (a^2 + \frac{1}{a^2} + 2 - 1)^2 = (\sqrt{a^2 + 2} + \frac{1}{\sqrt{a^2 + 2}} + 1)^2$$

$$= (\sqrt{1 + 2\sqrt{2} + 2} + \frac{1}{\sqrt{1 + 2\sqrt{2} + 2}} + 1)^2$$

$$= (\sqrt{2} + 1 + \frac{1}{\sqrt{2} + 1} + 1)^2 = (\sqrt{2} + 1 + \sqrt{2} - 1 + 1)^2$$

$$= (2\sqrt{2} + 1)^2 = 8 + 1 + 4\sqrt{2} = 9 + 4\sqrt{2}$$

(توان‌های گویا و عبارت‌های هیری، صفحه‌های ۳۶ تا ۶۳ کتاب درسی)

«بهرام ملاج»

«۸۰-گزینه»

با ساده‌سازی عبارت زیر را دیگال داریم:

$$\sqrt{x - 2\sqrt{x-1}} = \sqrt{(\sqrt{x-1} - 1)^2} = |\sqrt{x-1} - 1|$$

$$\frac{\gamma}{3} < x < \frac{5}{2} \rightarrow \sqrt{x-1} - 1$$

$$\sqrt{x + 3 - 4\sqrt{x-1}} = \sqrt{(\sqrt{x-1} - 2)^2} = |\sqrt{x-1} - 2|$$

$$\frac{\gamma}{3} < x < \frac{5}{2} \rightarrow -\sqrt{x-1} + 2$$

$$\Rightarrow \sqrt{x-1} - 1 - \sqrt{x-1} + 2 = 1$$

(توان‌های گویا و عبارت‌های هیری، صفحه‌های ۳۶ تا ۶۳ کتاب درسی)

«بهرام ملاج»

«۷۶-گزینه»

شیب خطی که با جهت مثبت محور x ها زاویه 120° می‌سازد برابر است:

$$m = \tan 120^\circ = -\tan 60^\circ = -\sqrt{3}$$

حال برای نوشتن معادله خط داریم:

$$y - 1 = -\sqrt{3}(x + 2)$$

طول و عرض مثلث قائم‌الزاویه مورد نظر همان قدر مطلق طول از مبدأ و

عرض از مبدأ خط می‌باشد، پس داریم:

$$x = 0 \rightarrow y = -2\sqrt{3} + 1 \Rightarrow y = 2\sqrt{3} - 1$$

$$y = 0 \rightarrow -1 = -\sqrt{3}(x + 2) \Rightarrow x = \frac{1}{\sqrt{3}} - 2$$

$$\Rightarrow x = 2 - \frac{1}{\sqrt{3}}$$

پس:

$$S = \frac{1}{2}(2\sqrt{3} - 1)(2 - \frac{1}{\sqrt{3}}) = \frac{1}{2}(4\sqrt{3} - 2 - 2 + \frac{\sqrt{3}}{3}) \\ = \frac{13\sqrt{3}}{6} - 2$$

(مثلثات، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۱ کتاب درسی)

«۷۷-گزینه»

داریم:

$$(1 + \tan \alpha)(1 + \cot \alpha) = 5 \Rightarrow \tan \alpha + \cot \alpha + 2 = 5$$

$$\Rightarrow \tan \alpha + \cot \alpha = 3$$

می‌دانیم که $\cot \alpha = \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha}$ و $\tan \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha}$ بنابراین:

$$\frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} + \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha} = 3 \Rightarrow \frac{\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha}{\sin \alpha \times \cos \alpha} = 3$$

$$\Rightarrow \sin \alpha \cos \alpha = \frac{1}{3}$$

از طرفی:

$$A = \sin \alpha + \cos \alpha \xrightarrow{\text{طرفین به توان ۲}}$$

$$A^2 = \sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha + 2 \sin \alpha \cos \alpha$$

$$A^2 = 1 + 2 \sin \alpha \cos \alpha$$

$$A^2 = 1 + 2 \times \frac{1}{3}$$

$$A^2 = \frac{5}{3}$$

$$A = \pm \sqrt{\frac{5}{3}} = \pm \frac{\sqrt{15}}{3}$$

با توجه به اینکه انتهای کمان در ناحیه سوم می‌باشد بنابراین:

$$A = -\frac{\sqrt{15}}{3} \quad \text{قابل قبول می‌باشد.}$$

(مثلثات، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۶ کتاب درسی)